

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:1713

av Finn Bengtsson och Andreas Norlén (båda M)

Situationen för kommunernas alkoholhandläggare

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra den utsatta situationen för kommunernas alkoholhandläggare och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det finns i Sverige idag restauranger som i olika utsträckning har kopplingar till den organiserade brottsligheten. Gängkriminella söker sig också gärna till krogmiljön, som blir ett slags vardagsrum där de kan visa sina pengar och sin makt. Denna typ av gäng ska inte ha en fristad någonstans och myndigheternas kontroll över restaurangbranschen måste därför vara strikt.

Kommunerna beviljar serveringstillstånd samt utövar tillsyn över att restaurangerna följer tillståndsvillkoren och alkohollagstiftningen. Kommunernas räddningstjänst ska övervaka att restaurangerna lever upp till brandsäkerhetskraven. Skatteverket har ansvar för att kontrollera att restaurangerna följer skattelagstiftningen. Polisen ska säkerställa att ordningen upprätthålls på restaurangerna. Således är många såväl kommunala som statliga myndigheter inblandade och kan verka för att brottslig verksamhet förhindras inom restaurangnäringen.

Att den grova organiserade brottsligheten gjort intrång i krogbranschen är oroande, till exempel då den opererar med obehagliga metoder såsom olaga hot och utpressning. Alkoholhandläggarna är i dessa sammanhang en ofta särskilt utsatt grupp och det förekommer att de utsätts för allvarliga kriminella påtryckningar för att de ska fatta beslut

som gynnar en viss restaurang. Kommunerna ger sina alkoholhandläggare viss utbildning i hur de ska arbeta, men frågan är om denna typ av standardiserade utbildningsaktiviteter kan möta de krav på kunskap som ställs för att upprätthålla motstånd mot den organiserade brottsligheten. Det förefaller rimligt att polisen och andra statliga myndigheter med särskild kompetens att bekämpa grov organiserad brottslighet ges utrymme att bättre stödja alkoholhandläggarnas arbete tillsammans med kommunerna än som är fallet idag. Också länsstyrelserna borde i än högre grad än idag ge kommunerna stöd i arbetet med att förebygga att alkoholhandläggarna råkar illa ut till följd av organiserad brottslighet i krogbranschen.

Också mot bakgrund av en omfattande alkoholsmuggling till vårt land, välorganiserad av kriminella nätverk, vore det av stor vikt om olika centrala aktörer vid sidan av kommunerna kunde ge ökat stöd till alkoholhandläggarnas viktiga arbete. Med stor säkerhet hamnar en del av den olagligt införda alkoholen på mindre nogräknade krögares restauranger. Ovetande restaurangbesökare kan på så vis exponeras för olaglig alkohol som, i värsta fall, dessutom kan vara av undermålig kvalitet och utsätta personerna för hälsorisker. Exempelvis tullen och ansvariga för folkhälsoarbetet på central myndighetsnivå borde därför också bättre än idag ges möjligheter att samverka med alkoholhandläggarnas huvudmän, det vill säga kommunerna.

Mot bakgrund av ovanstående resonemang menade vi i en motion förra året att man också ska erbjuda alkoholhandläggarna förstärkt utbildning och andra resurser de kan behöva för att lättare kunna avslöja om insmugglad alkohol förekommer på en viss restaurang eller inte, och känna till de hälsorisker som i så fall kan vara förknippat med detta.

Vid behandling av motionen uttalade utskottet att ”Enligt uppgift från en tjänsteman vid Folkhälsomyndigheten har myndigheten bedömt att den inte har i uppdrag att förse länsstyrelser eller kommuner med basutbildningar i tobaks- och alkohollagstiftning. Myndigheten genomför däremot utbildningar kopplade till framtagna tillsynsvägledning, t.ex. i samband med nya föreskrifter, vilket är en del i myndighetens roll som tillsynsvägledande myndighet. De tillgängliga utbildningar som specifikt rör alkohol- och tobakstillsyn är de som privata aktörer kan erbjuda.” Med detta uttalande avslog man sedan motionen utan vidare motivering än att ”Något initiativ med anledning av motion 2014/15:2879 (M) är inte nödvändigt”.

Den organiserade brottsligheten håller på att bli ett allt större problem i vårt land. Det är viktigt att inte förminska den utsatta situation som viktiga myndighetspersoner som exempelvis de kommunala alkoholhandläggarna kommit att hamna i. Vi har därför i år utvecklat vårt resonemang och våra förslag.

Vi vidhåller, inte minst på grund av den organiserade brottslighetens utveckling på alkoholområdet, att ytterligare ansträngningar behöver göras för att förbättra den inte sällan utsatta situation som kommunernas alkoholhandläggare idag befinner sig i. Vi vill därför att utskottet med bifall av denna motion ger regeringen det tillkänna.

Finn Bengtsson (M)

Andreas Norlén (M)